

A Magyar Kémikusok Egyesületének
– a MTE SZ tagjának –
tudományos ismeretterjesztő
folyóirata és hivatalos lapja

Szerkesztőség:

Felelős szerkesztő: KISS TAMÁS
[SZEKERES GÁBOR] örökös főszerkesztő
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE

Szerkesztők:

ANDROSITS BEÁTA, BANAI ENDRE,
LENTE GÁBOR, NAGY GÁBOR,
PAP JÓZSEF SÁNDOR, [RITZ FERENC],
ZÉKÁNY ANDRÁS

Szerkesztőségi titkár: SÜLI ERIKA

Szerkesztőbizottság:

SZÉPVÖLGYI JÁNOS,
a szerkesztőbizottság elnöke,
[ANTUS SÁNDOR], BIACS PÉTER,
BUZÁS ILONA, HANCSÓK JENŐ,
JANÁKY CSABA, KALÁSZ HUBA,
KEGLEVICH GYÖRGY, KOVÁCS ATTILA,
[LIPTAY GYÖRGY], MIZSEY PÉTER,
MÜLLER TIBOR, NEMES ANDRÁS,
ifj. SZÁNTAY CSABA, SZABÓ ILONA,
TÖMPE PÉTER, ZÉKÁNY ANDRÁS

Kapják az Egyesület tagjai és a megrendelők
A szerkesztésért felel: KISS TAMÁS

Szerkesztőség: 1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-225-8777, 36-1-201-6883
Fax: 36-1-201-8056
E-mail: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete
Felelős kiadó: ANDROSITS BEÁTA
Nyomdai előkészítés: Planta-2000 Bt.
Nyomás: Europrinting Kft.
Felelős vezető: ENDZSEL ERNŐ
ügyvezető igazgató

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete
Az előfizetési díjak befizethetők a CIB Bank
10700024-24764207-51100005 sz.
számlájára „MKL” megjelöléssel
Előfizetési díj egy évre 10200 Ft
Egy szám ára: 850 Ft. Külföldön terjeszti
a Batthyany Kultur-Press Kft.,
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
1251 Budapest, Postafiók 30.
Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:
SÜLI ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,
1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-201-6883, fax: 36-1-201-8056,
e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális és archivált számaink honlapunkon
(mkl.mke.org.hu) olvashatók

Index: 25 541
HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)
HU ISSN 1588-1199 (online)
DOI: 10.24364/MKL.2022.04

A lapot az MTA MTMT indexeli, és a REAL,
továbbá az Országos Széchényi Könyvtár
(OSZK) Elektronikus Periodika Adatbázisa
és Archivuma (EPA) archiválja

Amikor ezeket a sorokat írom, hetek óta zajlanak az iskolákban a polgári engedtelenségi mozgalmak, melyekhez egyre több iskola, egyre több tanár csatlakozik. Sokakban felmerül a kérdés, hogy hogyan nevelik ezek a tanárok a diákokat, ha ők maguk sem tartják be a törvényeket.

Szerencsére ez inkább az iskolától távol álló, arról szinte semmit sem tudó emberek véleménye, akik szerint a tanároknak nagyon jó, hiszen három hónap szabadságuk van, már délben hazamennek és látogják a lábukat. Talán e sorok olvasóinak nem kell elmagyaráznom, hogy ez nagyon messze áll a valóságtól, hiszen az a három hónap valójában hat hét és, ha haza is megyek az iskolából (persze nem délben), akkor bizony még van otthon is feladatom az iskolával kapcsolatban: készülés, javítás, szülőkkkel levelezés stb. Amikor elkezdtem tanítani, még az elmúlt évezredben (1993-ban), akkor 18 óra volt a heti kötelezően megtartandó óraszám, és az ezen felüli órákat kifizették. Ma a kötelező óraszám 22–26 (igazgatótól, tankerülettől függően, ami szintén nagyon igazságtalan). Mindezért egy kezdő pedagógus kb. nettó 170 000 Ft-ot kap havonta. És még nem beszéltem a rengeteg adminisztrációról, a szabad tankönyvválasztás eltörléséről és a természettudományok óraszámainak drasztikus csökkentéséről. Így talán nem meglepő, ha a pedagógusok mélysegesen el vannak keseredve, és most már olyan eszközökhöz kell folyamodnunk, amelyekről mi is tudjuk, hogy törvénytelenek. A január 31-i sztrájkhoz kapcsolódó elégséges szolgáltatásokat az elsőfokú bíróság jóváhagyta, de a másodfokú döntés még nem született meg, így bár bizonyos körök ezt törvénytelennek minősítették, 27 000 pedagógus csatlakozott. Ezután egy péntek esti kormányrendelet gyakorlatilag ellehetlenítette a sztrájkot, hiszen az milyen sztrájk, ami közben órákat kell tartani? Itt már csak egyetlen lehetőség maradt: a polgári engedtelenség! Először sokan megijedtek ettől a kifejezéstől, hiszen ez mégiscsak törvénytelen, és akkor mi lesz majd velünk? Egyik kollégám úgy fogalmazott, hogy mi már csak láncainkat veszíthetjük! Persze megvonhatják a jutalmat – tényleg, karácsonykor kaptunk két bejglit, azt most elbukjuk – vagy kapunk szóbeli, írásbeli figyelmeztetést vagy kirúgnak. Ez utóbbit kevésbé tartjuk valószínűnek, mert lehet ugyan tagadni, de a tények önmagukért beszélnek: tanárhiány van! Nem egy tanítványomnak – pedig azért jó gimnáziumban tanítok – általános iskolában például egy darab kémiaórája sem volt! Hivatalosan minden órát megtartott valaki, a naplóba beírták, de annak a tanárnak túl sok köze nem volt a kémia tanításához. Szóval, amikor az embernek nem marad más lehetősége, akkor végső elkeseredésében kénytelen törvénytelen eszközökhöz folyamodni. Tudom, hogy most sok olvasó arra gondol: az ellenzék szekerét tolja, nyilván tőlük kap ezért valamit. Szeretnék mindenkit megnyugtadni: ezért az írásért senkitől nem kapok semmit (na jó, egy tiszteletpéldányt a lapból), és azt is szeretném leszögezni, hogy mióta az eszemet tudom, nem volt olyan oktatáspolitikai, amivel én teljesen egyetértettem volna. Tehát bármelyik párt kormányoz, bárki volt is az oktatási miniszter vagy államtitkár, mindig elégedetlen voltam. Azt tapasztalom, néha úgy érzi az aktuális kormány, hogy ideje már emelni a tanárok fizetésén (2002; 2013), de azt gondolják, hogy ezzel minden meg van oldva. Sajnos nincs. Itt nemcsak a megalázó bérekkkel van a baj, de most az verte ki leginkább a biztosítékot.

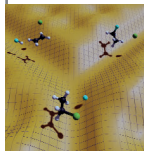
Visszatérve az alapkérdéshez: milyen példát mutat az a tanár, aki részt vesz egy polgári engedtelenségi akcióban? A diákok, szülők, régi tanítványok visszajelzése alapján jó példát! Mert vannak olyan alapvető jogok – például a sztrájkhoz való jog –, amelyeket nem lehet elvenni, amelyekért harcolni kell, bárki kormányoz, bárhogyan hívják is az oktatásért felelős vezetőket.

Palya Tamás

Palya Tamás
Budapest VI. Kerületi Kölcsey Ferenc Gimnázium

TARTALOM

IGÉRETES FIATAL KÉMIKUSAINK	
Szalay Péter: Igéretes fiatal kémikusaink (a sorozat bevezetője)	102
Czakó Gábor: Elméleti reakciódinamika-kutatások a Szegei Tudományegyetemen	103
VEGYIPAR ÉS KÉMIATUDOMÁNY	
Az európai s benne a magyar vegyipar élenjáró az innovatív termékek bevezetésében és gyártásában. Beszélgetés Szabó Csabával , a MAVESZ igazgatójával	106
Zádori Antal: Filmbepárló készülék csököteges fűtőtesttel	109
KÖZOKTATÁS – TANÁRI FÓRUM	
Dobóné Tarai Éva: Egy hétköznapi jelenség esete a kémiaoktatással – a rozsdásodás	110
OKTATÁS	
„Nem kívánjuk tovább tétlenül nézni, ahogy eltűnnek a kémia- és fizikatanárok” Beszélgetés Weiszbürg Tamással	115
KITEKINTÉS	
Csupor Dezső: Ködpiszkaló. A favipiravir-ügyirat	118
VEGYIPAR- ÉS KÉMIATÖRTÉNET	
Sohár Pál: Vízi Bélára emlékezve	120
Kutasi Csaba: A 80 éve alapított Magyar Vegyiművek Rt.–Egyesült Vegyiművek textilipari segédanyagai	122
VEGYÉSZELETEK	
Lente Gábor rovata	126
EGYESÜLETI ÉLET	
MEGEMLEKEZÉS	
Jekő József, Kónya József: Hargitané Tóth Ágnes emlékére	129
A HÓNAP HÍREI	129

Címlapunkon:
Az $F^+ + CH_3CH_2Cl$
reakció
két termékcsatornája
(Czakó Gábor)